

10 slov a osudov

Niektoré veci sú zaujímavé a šikovné hlavne preto, že sú jednoduché. Žiadne dlhé pravidlá a ťažko pochopiteľné body, ktorých je len ťažké sa chytiť. Táto kniha je o tvorivosti. Vytvoriť jednoduchý a krátky príbeh, ktorý je zmesou úplnej voľnosti a desiatich slov (prípadne slovných spojení), ktoré môžu narobiť neplechu. Dá sa táto nevýhoda zmeniť na výhodu? Podporí to tvorivosť? Rozhodol som sa to vyskúšať. Výsledok je akurát pred vami.

Do tejto krátkej knihy som sa pustil po jednoduchom rozhovore, v ktorom padla téma nápoja zadarmo, ako marketingového ťahu. Káva zdarma? To by šlo. Stačilo vymyslieť niekoľko slov na skomplikovanie a už sa napísal príbeh. Čo ale s jedným príbehom? Začal som organizovať viac ľudí, a tak vzniklo 5 príbehov odo mňa a 5 ďalších príbehov od ostatných ľudí. Slovo vďaka si zaslúžia títo ľudia (v abecednom poradí):

Nika Ábelovská, Kristína Bartíková, Martina Bučková, Ad'ka Ferencová, Beáta Plučinská, Júlia Stránska, Martina Zacharovská

Autor	Vydavateľ	Licencia	Vydanie	GKBN
Stanislav Hoferek	Greenie knižnica	CC-BY-NC-ND	Druhé (2014)	110001

I. Káva zadarmo

Autor: Stanislav Hoferek (výber slov a príbeh)

Výber slov: plexisklo, radiátor, radiácia, recesia, Stalin, Polynézia, šarkan, brusnice, žlté z ucha, samuraj

Prichádzam ako ten najhustejší samuraj do reštiky. Ak je to reštika. Videl som taký nápis na plexiskle, ale pri vstupe to skôr pripomína niečo iné. Ale čo? Predávajú tu akési brusnice. Dobrá recesia, ale prečo nie? Brusnicové zákusky, kompóty, najrôznejšie suché zmesi, ktoré asi pripravujú na radiátore. Dúfam, že nie je radioaktívny, keď už hreje na plné obrátky. Nebudem tu poletovať ako šarkan, len si skromne sadnem k jednému stolu a dám dole vetrovku.

"Čo to bude?" Pýta sa ma akýsi chlapík, asi majiteľ. Vyzerá celkom ako Stalin, ešte aj s fúzikmi. Objednávam si kávu. Obyčajnú, normálnu... a som zvedavý, čo prinesie. A aj priniesol, po dobrej polhodinke. To s ňou išiel cez celú Polynéziu alebo čo? Ochutnávam a s hnusným pocitom v ústach utekám preč bez platenia. To čo do nej vyžmýkal, žlté z ucha?

II. Stavebný robotník

Autor: Kristína Bartíková (výber slov) a Stanislav Hoferek (príbeh)

Výber slov: cigarety, malta, dúha, slon, píšťalka, ruka, noha, hlava, krk, slamka

Nevyšlo na cigarety... tak nejako bola tá pesnička od Horkýže. A pritom nechcem až tak veľa, aj maltu namiešam, aj tehly poukladám... ale nie, pánom sa moja robota nepáči. Ani čo by som tú maltu slamkou miešal. Makám, nechlascem ako Dežo, na ktorého nemá ani dúha a nohy ma bolia od behania. A čo teraz, keď sa prepúšťa? To mám niekomu krkom zatočiť, nech mi netlačia do ruky biedne odstupné? Alebo mam revať ako slon?

A vôbec, tá zrútená kopa tehiel nie je moja vina. Môžem za to, že to architekt tak hlúpo nakreslil, že by to zvuk píšťalky rozbil na kúsky? Ale čo, stačilo autorádio.

III. Stano a Vianoce

Autor: Júlia Stránska (výber slov) a Stanislav Hoferek (príbeh)

Výber slov: ulica, pouličná lampa, tma, kaviareň, dievča, svetlo v dialke, atmosféra zimného večera, smäd, káva, telefónne číslo

Chýba mi brokovnica. Znížiť tak počet všetkých Santa Clausov a podobných kreatúr na akceptovateľný počet, to by bolo ono. Som Stano a nemám rád Vianoce. Dôvod sa aj nájde, však nemôžem ísť ani na kávu bez toho, aby ma otravovali tie úžasné melódie. Tma sa nekoná, všade umelé osvetlenie a vysoké účty za elektrinu. Pouličné lampy pochopím, to treba, ale mračná najrôznejších farbičiek naozaj nemusím. Atmosféru zimného večera ešte zvyšuje sneh, hlboko mínusové teploty a taká vrstva ľadu, že by som mohol žiadať telefónne číslo od pekného dievčaťa kdesi na oddelení zlomenín.

Mrznú mi plúca a mám smäd, ktorý by zahrnala maximálne nejaká kaviareň špecializovaná na alkoholické nápoje. Vlastne zima je jediné obdobie, kedy netúžim po chladnom pive. Peňaženka nehlási potrebu vydať sa do ulíc, zberať vianočné darčeky a pre syna asi vláčik nebude. Alebo bude, za cenu neplatenia kúrenia. To sa môžem rovno tešiť na svetlo v dialke, na konci tunela.

IV. Priveľa učenia

Autor: Ad'ka Ferencová (výber slov) a Stanislav Hoferek (príbeh)

Výber slov: sen, muška, pes, kniha, ruža, macko, gulôčka, slnko, sneh, koláčik

Vonku je tak krásne! Hotový sen! Chcela by som len tak vybehnúť so psom a vyhrievať sa na slnku. Ani zima, ani teplo, tak úplne akurát. Namiesto toho musím sedieť nad knihami a tlačiť do seba vedomosti z knihy. Ani tomu nechápem. Mám sa poriadne zahryznúť do učiva, ale lepšie mi pasuje zahryznúť sa do koláčika od mamy, je skvelý! Keby macko pri mne ožil, tak by mi nič nenechal. Ach, chlapi!

Už nemám úlohu niečo vymalovať, teraz sú všetky vybrané slová a také veci, čo ma vôbec nebavia. Dala som pani učiteľke ružu, bielu ako sneh, ale ani vo sne ma nenapadlo, že sa budeme po prázdninách tak veľa učiť. Nechce sa mi to a aj muška, ktorá sa mi objavila v izbe, chce ísť von. Išla by som s ňou. Idem k mame po ďalší koláč, keď tu na mňa začne kričať, že nemám svoje veci na poriadku. To jej môže tých pár gulôčok v chodbe na zemi až tak vadiť?

V. U zubára

Autor: Martina Bučková (výber slov) a Stanislav Hoferek (príbeh)

Výber slov: získať, nemehlo, zdanlivý, osemnásť, smaragdy, mesačný, sporadicky, afekt, štvorlístok, prelud.

Niektorí ľudia sú naozaj na hlavu. Nie len, že nechodia k zubárovi pravidelne, ale keď prídu, snažia sa zubára získať najrôznejšími hlúposťami, len aby boli skôr na rade. Viem to, lebo som sám zubárom a rozhodne nie som nemehlo. Zdanlivo funguje v ústnej dutine všetko, ale už sa mi stalo, že som za hodinu trhal osemnásť zubov! Žiadne zlaté alebo smaragdové, no farby mali rôzne. Mesačne biele zúbky, ale tie len tak sporadicky. Zvlášť dnes by som rád jednej krpatej slečne v afekte vybil všetky stoličky. Práve za okúsavanie stoličky, či skôr kresla, priamo v ordinácii. Po zube v kresle netúžim, suvenírov mám dosť.

Práca zubára má svoje pozitíva. Často je to jednanie len s jedným človekom, ktorý navyše veľa nenakecá a tiež je to dobre platená robota, aj keď nie ľahká. Občas si niekto myslí, že v zubárskej ordinácii je nejaký prelud či strašidlo, ale nie je to pravda. Ak tu niečo je, tak len ja, sestrička, medicínske vybavenie a štvorlístok pre šťastie na stene. Zelená upokojuje, ja sa lepšie sústredím a možno ma aj vďaka nemu ešte nikto nepohrýzol.

VI. A tak si hádzem hrach o stenu

Autor: Stanislav Hoferek (text) a Júlia Stránska (príbeh)

Výber slov: jablko, láska, prášok, hrach, medicína, hokejista, pláž, Donald, teológia, Kosovo

Začalo sa to tým, keď Eva podala Adamovi jablko, ponúknuté hadom, samotným pánom temnoty. Vtedy vyhnal Boh týchto dvoch z raja s tým, že do raja ich môže doviest' jedine láska. Láska je ako prášok, ktorý keď zješ, ostane v tebe pocit šťastia. No niektorí nechápu zmysel týchto vecí. Je to ako keby si hrach o stenu hádzal. Do toho sa nerozumie ani medicína, tá ti ponúka lieky len na fyzickú bolesť. Keď napríklad príde nejaký ten hokejista so zlomenou nohou. Veľa odpovedí ponúka teológia. Choď na pláž a čítaj Bibliu. Tam sa dozvieš, že majetok nie je všetko a nemáš byť žgrolš a zbohatlík ako Donald Trump. A že vojny v Kosove sú zbytočné krviprelievania, ktoré sa Bohu nepáči.

VII: Dnešný večer bude úžasný

Autor: Stanislav Hoferek (výber slov) a Ad'ka Ferencová (príbeh)

Výber slov: pivo, rum, chren, majoránka, Titanic, bludisko, Ježiš, Fil'akovo, ropucha, Esmeralda

Som na dne. Všetko sa mi rúca. Práca je v keli, priateľ vo Fil'akove a moja posledná výplata v nedohľadne. V bruchu sa mi vyhráža obrovská ropucha a moja chladnička je úplne prázdna. Čo si len dám? Vyschnutý chlieb spreď troch dní? Či ten nízkotučný jogurt po záruke?

Ach. Tresnem chladničkou a otváram dvere na komore. Aj tá vyzerá podozrivo prázdne. Háčiky od slaninky sa kývu v prievane a na poličke sa osamelo chvie majoránka. S tebou nenarobím nič. Škoda, že tam namiesto teba neleží pekná vyúdená klobáska...

Oblizla som sa, a zavrela som dvere. Vrátila som sa spať do reality. Vytiahla som so skrinky chren a vyškrabala posledné zvyšky z fľaše na suchý chlieb.

Chlieb ála hrianka, čo chladnička dala. Treba sa vynájsť. Zapla som telku. Práve v nej dávali Esmeraldu. Zadávala som sa a poľutovala som ju. Chuderka slepá. Tiež to nemala ľahké. Plakala som a premýšľala, prečo je život taký krutý, keď v tom mi niekto zazvonil na dvere. Utréla som si slzy a otvorila dvere. Stál tam akýsi cudzí chlap a mlel niečo o Ježišovi, že môj život je jedno veľké bludisko a že ho poslal za mnou, aby mi pomohol, lebo vraj neskončím dobre.

Pekne som mu poďakovala a s milým úsmevom a slovami, že nemám čas som mu zavrela dvere pred nosom. Aj bez neho som vedela, že môj život je naprd. Našla som medzi dvdčkami Titanic. Zapla som ho, zviezla sa do kresla. Hodila som do seba rum a zapila som ho pivom. Dnešný večer bude úžasný.

VIII: Pod stromom

Autor: Júlia Stránska (výber slov), Nika Ábelovská (príbeh)

Výber slov: strom, hviezdy, zima, ľudia, sneh, iskry, líčka, domov, čaj, kvety

Bola zima... všade poletovali obrovské vločky toho najbelšieho snehu a ja som mala strach... Denis nie je doma. Čo sa deje? kedy sa vráti domov?

Čaj mal už vychladnutý na stole. Vychádzali hviezdy, nádherné žiarivé hviezdy na tmavomodrej oblohe sprevádzané hustým snehom. Ako z rozprávky. Zrazu niekto klope na dvere. Bežím otvoriť a čakám, že to bude on, no môj pohľad bol plný sklamaní, keď som vo dverách uvidela pošťára s kyticou kvetov a papierikom uprostred. Poďakovala som, kvety dala do vázy vytiahla papierik. Sadla som si pred krb, v ktorom sa skrúcal nádherný a teplý plameň hádzajúci iskry všade okolo a čítala: Pozri sa von oknom, pod ten najväčší strom, aký vidíš... vidíš tých ľudí? Všetci sú tam pre teba, tvoji najbližší... VŠETKO NAJLEPŠIE!

Bežala som k oknu a videla pár ľudí pod stromom, ako mávali prskavkami. Mala som narodeniny a takéto prekrásne prekvapenie som ešte nikdy nezažila. Od zimy mi zamrzali líčka, ale ten moment bol tak krásny, že som nevnímala tú zimu okolo... keď sa Denis vrátil domov, objal ma a ešte raz mi poprial všetko najlepšie. Na tento deň budem spomínať ešte veľmi dlho.

IX: Ivan

Autor: Beáta Plučinská (výber slov), Martina Zacharovská (príbeh)

Výber slov: auto, kašeľ, noha, oheň, láska, more, kameň, nos, palica, kôň

Prebúdzam sa na hukot mora. Viečka ťažké ako kamene, nie som schopná otvoriť ani len na štrbinu. Ako som sa sem dostala? A čo tá páľčivá bolesť nohy? Ale je pravda, že lepšie akoby som ju nemala cítiť vôbec... Pomaly si začínam spomínať... Had, splašený kôň, pád... tma... a zrazu som tu v chatrči s akousi neznámou osobou, ktorej tuberácky kašeľ neveští nič dobré. Jasný, budme paranoidní. Ešteže túto hororovú situáciu spríjemňuje pukotanie ohňa v krbe, takže to hádam nebude psychotický maniak. Pomaly si sadám. Dá sa to zvládnuť. Môj pohyb zalarmoval neznámeho. Akonáhle som mu pozrela do tváre a uvidela ten nos bolo mi všetko jasné... Veď to je Ivan! To som sa až tak udrela do hlavy, že som to tu nespoznala? Veď som tu trávila takmer všetok voľný čas. Nikdy by ma nenapadlo, že ma raz ošetrí moja platonická láska. Áno, kedysi som mala naozaj divný vkus na mužov. Po chvíli uistení, že zvládnem cestu do nemocnice mi podáva palicu a pomáha nasadnúť do auta, lebo moja noha začína naberať nepríjemne veľké kontúry a divné farby. Dúfam, že to nebude nič vážne...

X: Zašepkám

Autor: Nika Ábelovská (výber slov), Beáta Plučinská (príbeh)

Výber slov: smiech, prsteň, sviečka, leto, láska, dieťa, meno, plyšák, krabica, nožnice

V letnej záhrade sa koná malý sviatok. Dnes má moje dieťa meniny. Podávam mu nevel'kú, ale pekne zabalenú krabicu.

"Len vydrž," krotím jeho nedočkavosť a s nožičkami mu pomáham otvárať.

"Ach ocko!", kričí šťastím a smeje sa, keď mu podávam plyšáka po ktorom vždy túžil.

S manželkou sa s láskou na neho dívame. "Áno, toto je náš syn."

Ale mám ešte jedno prekvapenie. Slávnostne zapálím prichystanú sviečku a dávam manželke krásny prsteň. "Milujem ťa", zašepkám. Práve dnes máme piate výročie svadby.